

2013-05-29

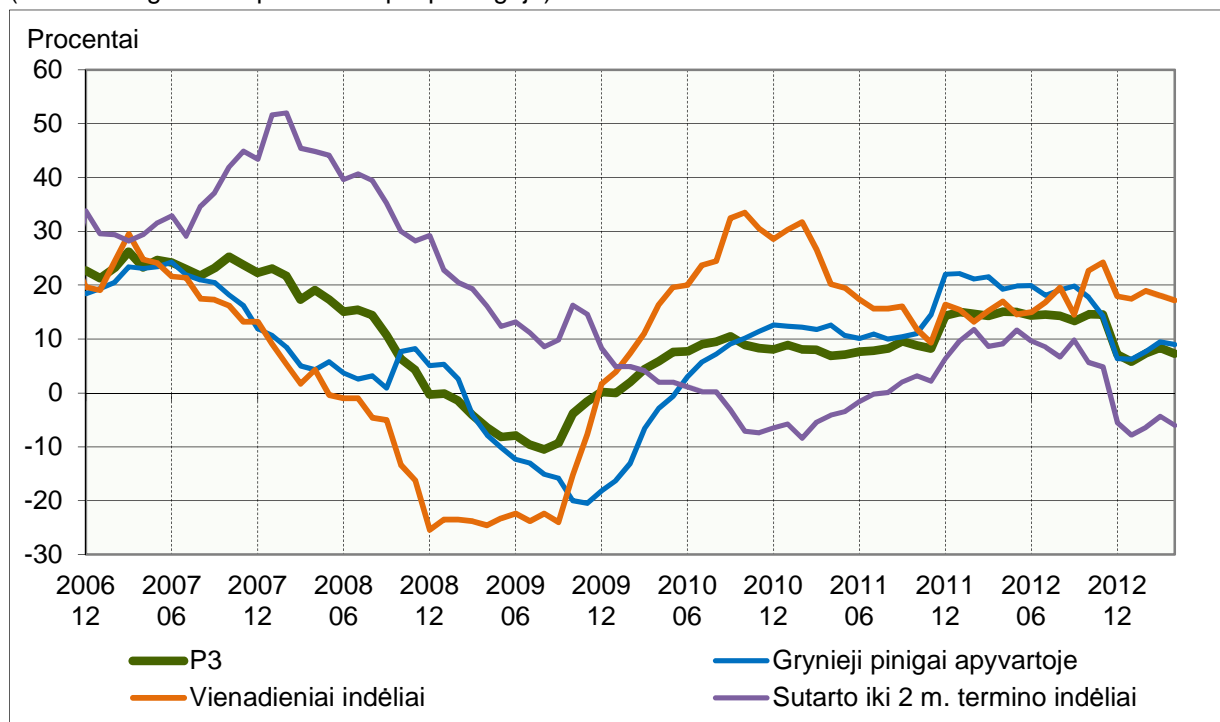
2013 M. BALANDŽIO MĖN. PINIGŲ IR KITŲ PFI BALANSO APŽVALGA

Per 2013 m. balandžio mėn. pinigų finansinių institucijų (PFI) grynasis išorės turtas sumažėjo 245,4 mln. ir buvo lygus 7,3 mlrd. litų. Vidaus kreditas, sumažėjus kreditui valdžiai ir kitiems rezidentams, per mėnesį sumažėjo 193,5 mln. litų. Pinigai P3 per balandžio mėn. sumažėjo 47,6 mln. litų, o jų metinis augimo tempas mėnesio pabaigoje – nuo 8,4 iki 7,3 procento. Pinigų P3 sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo sumažėję sutarto iki 2 m. termino indėliai (331,1 mln. Lt), tačiau tą mažėjimą daugiausia atsvėrė padidėję vienadieniai indėliai (328,3 mln. Lt). Kitų PFI paskolų namų ūkiams dalis eurais nuosekliai mažėjo – nuo 73,2 procento (2011 m. gruodžio pabaigoje) iki 70,6 procento (2013 m. balandžio pabaigoje), atitinkamai didėjant paskolų litais daliai.

Pinigų kiekiai per metus padidėjo taip: P1 – 14,7, P2 – 7,1, o P3 – 7,3 procento. 2013 m. balandžio pabaigoje pinigai P1 sudarė 36,0 mlrd., P2 – 53,7 mlrd., o P3 – 54,3 mlrd. litų.

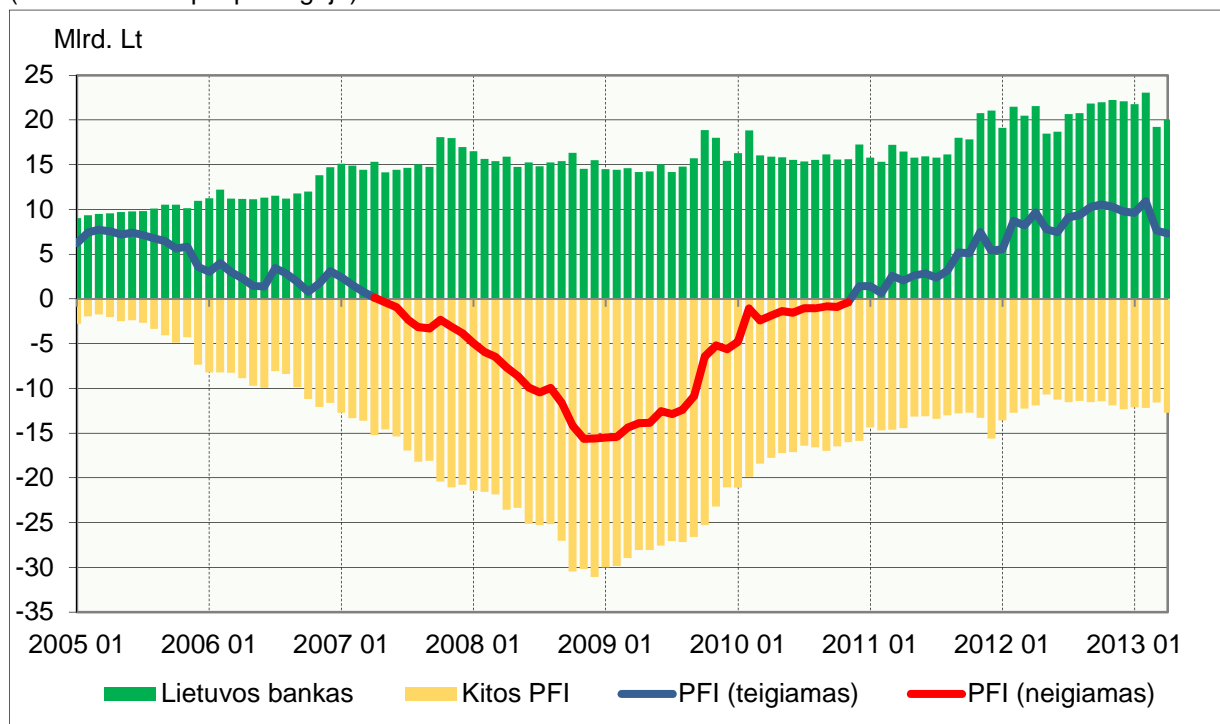
Balandžio mėn. pinigai P3 sumažėjo dėl to, kad sutarto iki 2 m. termino indėliai, skolos vertybiniai popieriai iki 2 m., gryniesi pinigai apyvartoje ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai sumažėjo atitinkamai 331,1 mln., 24,6 mln., 13,9 mln. ir 6,4 mln. litų. Tačiau P3 didino 328,3 mln. litų padidėję vienadieniai indėliai. Išsamūs duomenys pateikiami apžvalgos pabaigoje esančioje 1 lentelėje.

1 pav. Pinigai P3 ir jų sudedamosios dalys
(metiniai augimo tempai laikotarpio pabaigoje)

PFI grynasis išorės turtas per mėnesį sumažėjo 245,4 mln. ir 2013 m. balandžio pabaigoje buvo lygus 7,3 mlrd. litų. Tačiau, kaip matyti iš 2 pav., nuo 2008 m. pabaigos PFI grynasis išorės turtas sparčiai didėjo. Per pastaruosius dvejus metus jis padidėjo 8,1 mlrd. litų: kitų PFI – 4,3 mlrd., o Lietuvos banko – 3,8 mlrd. litų. Lietuvos bankų sistemos (kitų PFI) grynasis išorės turtas per šį laikotarpį padidėjo dėl to, kad 4,2 mlrd. litų sumažėjo išorės įsipareigojimai.

2 pav. PFI grynas išorės turtas
(likučiai laikotarpio pabaigoje)

Balandžio mėn. vidaus kreditas sumažėjo 193,5 mln. litų: kreditas valdžiai – 48,1 mln., o kreditas kitiems rezidentams – 145,4 mln. litų. Kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms sumažėjo 381,4 mln., o paskolos finansiniams tarpininkams ir namų ūkiams padidėjo atitinkamai 246,8 mln. ir 19,5 mln. litų. Paskolos namų ūkiams padidėjo dėl to, kad paskolos būstui įsigyti ir kitos paskolos padidėjo atitinkamai 16,8 mln. ir 8,4 mln., o vartojimo paskolos sumažėjo 5,7 mln. litų.

Kitų PFI paskolos rezidentams eurais dominavo skolinimo struktūroje pagal valiutas: balandžio pabaigoje jos sudarė 67,3, o paskolos litais – 30,2 procento. Tokie paskolų pagal valiutas skirtumai susidarė dėl kitų PFI paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams struktūros. Balandžio pabaigoje kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms eurais sudarė 68,0, o litais – 27,9 procento. Kitų PFI paskolos namų ūkiams eurais sudarė 70,6, o paskolos litais – 28,4 procento. Kitų PFI paskolų rezidentams eurais dalis per mėnesį sumažėjo 0,2, o paskolų litais dalis padidėjo 0,1 procentinio punkto. Tai lėmė tokie patys paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams struktūros pokyčiai. Nuo 2011 m. gruodžio mėn. paskolų namų ūkiams eurais dalis sumažėjo 2,6 procentinio punkto, paskolų litais dalis tiek pat padidėjo.

2013 m. balandžio mėn. ilgesnės trukmės PFI finansiniai įsipareigojimai sumažėjo 294,4 mln. litų, sumažėjus skolos vertybiniais popieriais nuo 2 m. (351,1 mln. Lt) bei sutarto nuo 2 m. termino indėliams (14,4 mln. Lt) ir padidėjus kapitalui bei atsargoms (71,1 mln. Lt). Centrinės valdžios indėliai per mėnesį padidėjo 79,1 mln. litų, Lietuvos banke laikomiems indėliams padidėjus 78,7 mln. litų.

Pastabos

1. Apžvalgoje pokyčiai per mėnesį (litais) ir metiniai augimo tempai (procentais) pateikiami kaip sandoriai, t. y. iš skirtumo tarp likučių ataskaitinio ir ankstesnio laikotarpių pabaigoje pašalinus perkainojimų dėl kainos ir valiutos kurso, taip pat perklasifikavimų įtaką.
2. Kitus trumpalaikius indėlius, t. y. P2 minus P1, sudaro sutarto iki 2 m. termino indėliai ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai.
3. Rinkos priemonės, t. y. P3 minus P2, sudaro atpirkimo sandoriai, pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.

4. Apžvalgoje vartojamos sąvokos pateikiamos Lietuvos banko interneto svetainėje (<http://www.lb.lt/metodologija>).

1 lentelė. Pinigai ir jų priešiniai
Mln. Lt

	Likučiai praėjusio laikotarpio pabaigoje	Sandoriai per laikotarpį	Kiti likučių pokyčiai per laikotarpį	Likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Metiniai augimo tempai, procentais	
	2013 03	2013 04	2013 04	2013 04	2013 03	2013 04
Pinigai P2	53 753,8	-23,1	-27,0	53 703,7	8,1	7,1
Pinigai P1	35 673,2	314,4	-9,2	35 978,4	15,4	14,7
Grynieji pinigai apyvartoje	10 467,6	-13,9	-0,2	10 453,5	9,4	9,0
Vienadieniai indėliai	25 205,6	328,3	-9,0	25 524,9	18,1	17,2
Kiti trumpalaikiai indėliai	18 080,6	-337,5	-17,8	17 725,3	-3,9	-5,6
Sutarto iki 2 m. termino indėliai	17 573,0	-331,1	-16,5	17 225,4	-4,3	-6,0
Įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai	507,5	-6,4	-1,3	499,9	16,7	13,3
Rinkos priemonės	593,4	-24,6	0,0	568,8	42,4	26,1
Atpirkimo sandoriai	36,2	0,0	0,0	36,2	x	x
Pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai)
Skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.	557,2	-24,6	0,0	532,6	37,5	21,3
Pinigai P3	54 347,1	-47,6	-27,1	54 272,5	8,4	7,3
Grynasis išorės turtas	7 631,5	-245,4	-88,7	7 297,5	-4,7	-21,3
Kreditas valdžiai	8 476,5	-48,1	2,6	8 431,1	21,4	17,6
Paskolos	4 152,6	-17,7	0,8	4 135,7	31,6	31,8
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	4 323,9	-30,4	1,8	4 295,4	12,9	6,6
Kreditas kitiems rezidentams	57 209,1	-145,4	-74,8	56 989,0	2,7	2,1
Paskolos	55 606,4	-115,5	-75,1	55 415,8	1,9	1,4
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	157,8	-30,9	0,0	126,8	-54,4	-63,4
Akcijos ir kita nuosavybė	1 445,0	1,0	0,3	1 446,3	52,6	51,7
Centrinės valdžios indėliai (atimama)	3 284,9	79,1	-0,7	3 363,3	-48,6	-57,2
Ilgesnės trukmės finansiniai įsipareigojimai (atimama)	14 822,6	-294,4	-138,5	14 389,6	7,3	4,8
Kiti grynieji straipsniai (atimama)	862,6	-175,9	5,4	692,1	x	x

Pastaba: dėl apvalinimo dėmenų sumos gali nesutapti.

Sutartiniai ženklai

„0,0“ Rodiklio dydis yra mažesnis negu nurodyti matavimo vienetai.

„...“ Nėra duomenų, nors reikškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.

„x“ Tokia išraiška rodiklis neskaiciuojamas, nors reikškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.